

Sygn. akt: XU-70/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2014r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Bonczar

Protokolant: Grażyna Mazurkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 15 kwietnia 2014r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania D. W. M.

od decyzji Z. U. S. Oddział we W.

z dnia 28 listopada 2013r. znak: (...)

w sprawie **D. W. M.**

przeciwko Z. U. S. Oddział we W.

o zasiłek macierzyński

1. oddała odwołanie.
2. nie obciąża stron kosztami postępowania.

Sygn. akt X U 70/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni D. W. M. wniosła odwołanie od decyzji Z. U. S. Oddział we W. z dnia 28 listopada 2013 r., która ustaliła podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego za okres od 22 czerwca 2013r. do 08 listopada 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 09 listopada 2013r. do 20 grudnia 2013r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu za okres od 21 grudnia 2013r. do 20 czerwca 2014r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości brutto – 1922,37 złotych.

W odwołaniu domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do zasiłku macierzyńskiego od podstawy wymiaru zadeklarowanej jako podstawa wymiaru składki odpowiadająca wysokości 250%. Przy czym wnioskodawczyni nie wskazała jaką kwota odpowiada wysokości 250% i wносиła o przyjęcie kwoty z deklaracji.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu wskazała, iż powódka od dnia 01 czerwca 2013r. została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym jako osoba wykonująca pozarolniczą działalność gospodarczą. W dniu 22 czerwca 2013r. wnioskodawczyni urodziła dziecko i wystąpiła do strony pozwanej z wnioskiem o zasiłek macierzyński. Do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego strona pozwana przyjęła najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za miesiąc czerwiec 2013r. tj. 2227,80 zł. po odliczeniu 13,71% tj. kwotę 1922,37 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni D. W. – M. z zawodu lekarz weterynarii od 20 grudnia 2012r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) D. W. – M. z siedzibą w J. Ś.przy ul. (...).W okresie od 01 lipca 2010r. do 30 czerwca 2013r. wnioskodawczyni była zatrudniona w lecznicy dla zwierząt we W., w wymiarze 0,25 etatu. Od 01 czerwca 2013r. wnioskodawczyni została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym jako osoba prowadząca działalność gospodarczą. W dniu 22 czerwca 2013r. wnioskodawczyni urodziła dziecko i wystąpiła do strony pozwanej z wnioskiem o przyznanie prawa do zasiłku macierzyńskiego. Zaskarżoną decyzją strona pozwana ustaliła wysokość podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego za okres od 22 czerwca 2013r. do 08 listopada 2013r., zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 09 listopada 2013r. do 20 grudnia 2013r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu za okres od 21 grudnia 2013r. do 20 czerwca 2014r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości brutto – 1922,37 złotych tj. kwota stanowiąca 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Wnioskodawczyni domaga się ustalenia wysokości zasiłku macierzyńskiego od podstawy wymiaru odpowiadającej 250%, ale nie wskazuje kwoty. Z deklaracji rozliczeniowej dołączonej do odwołania wynika, że wnioskodawczyni wskazała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe w kwocie 6545 złotych.

Dowód: 1) dokumentacja w aktach ZUS.

2) przesłuchanie wnioskodawczyni - k. 17 as.

Sąd ważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z powołanych dokumentów, których wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała oraz na dowodzie z przesłuchania wnioskodawczyni.

Ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego urodziła dziecko, przysługuje zasiłek macierzyński (art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jednolity tekst: Dz.U.2010.225.1463 ; dalej jako: "ustawa zasiłkowa") w wysokości miesięcznie 100% podstawy wymiaru zasiłku (art. 31 ust. 1 ustawy). Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego przysługującego osobie ubezpieczonej niebędącej pracownikiem, w tym prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy o działalności gospodarczej, stosuje się art.48 – 52 ustawy zasiłkowej oraz – na podstawie art.52 – odpowiednio przepisy tej ustawy dotyczące sposobu określania podstawy wymiaru zasiłku ubezpieczonym pracownikom. W odniesieniu do zasiłku macierzyńskiego są to art.36 ust. 2-4, art.38 ust. 1 , art.42, art.43, art. 48 ust. 1 oraz art.49 i art.50. Ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność gospodarczą jest ubezpieczeniem dobrowolnym. Stosownie do art. 48 ust. 1 ustawy, zasiłek oblicza się od kwoty przychodu osiągniętego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. W zależności od czasu upływającego od chwili rozpoczęcia działalności do chwili zaistnienia ryzyka ubezpieczenia i powstania prawa do świadczeń, za podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego przyjmuje się albo przychód za okres 12 miesięcy albo przychód osiągnięty w krótszym okresie, jeżeli przesłanka prawa do świadczeń z ubezpieczenia wypełniła się przed upływem 12 miesięcy prowadzenia działalności(art. 36 ust. 2 w związku z art.48 ust. 2 i art.52 ustawy). W każdym z tych przypadków podstawę wymiaru zasiłku stanowi przychód osiągnięty za pełne miesiące kalendarzowe. Ubezpieczona prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, która przystąpiła dobrowolnie do ubezpieczenia chorobowego i w okresie tego ubezpieczenia urodziła dziecko, z chwilą ziszczenia się ryzyka tego ubezpieczenia nabywa prawo do zasiłku macierzyńskiego, którego wysokość jest zależna od zadeklarowanej przez nią kwoty stanowiącej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe – co do zasady w okresie 12 miesięcy poprzedzających nabycie prawa do

zasiłku, chyba, że do chwili urodzenia dziecka podlega ubezpieczeniu dobrowolnemu krócej niż 12 miesięcy, bo wtedy podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego stanowi przychód w rozumieniu art. 3 pkt 4 wskazanej ustawy, czyli zadeklarowana kwota stanowiąca podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe po odliczeniu kwoty określonej w tym przepisie.

Reguły te nie są odpowiednie wobec ubezpieczonej, której prawo do świadczeń powstało w pierwszym miesiącu po przystąpieniu do ubezpieczenia, w związku z czym okres ubezpieczenia przed urodzeniem dziecka nie trwał przez conajmniej jeden pełny miesiąc. W tym wypadku należy stosować zasadę wynikającą z art.49. Stosownie do jego przepisów, przy ustalaniu podstawy wymiaru dla ubezpieczonych niebędących pracownikami, przychód z niepełnego miesiąca kalendarzowego ze względu na uzyskanie prawa do zasiłku macierzyńskiego przed jego upływem zastępowany jest kwotami zastępczymi wskazanymi w art. 49 ust. 1-4 ustawy. Inaczej określono kwotę zastępującą miesięczny przychód w wypadku ubezpieczonych, dla których określono najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe. W art.49 pkt 1 postanowiono, że w ich wypadku podstawę wymiaru zasiłku stanowi ta najniższa podstawa wymiaru składek, po odliczeniach, o których mowa w art.3 pkt 4 ustawy, czyli po potrąceniu kwoty odpowiadającej 13,71 % podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe. Dla tych ubezpieczonych tak ustalona kwota odpowiada kwocie przychodu za pełny miesiąc prowadzenia działalności gospodarczej i zastępuje kwotę zadeklarowaną. Zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe zostały określone w art.18 i 18a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do którego odsyła art.20 ust. 1 tej ustawy. Najniższa kwota podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, a także ubezpieczenie chorobowe osób ubezpieczonych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej ustala się na okresy od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku jako kwotę zadeklarowaną, jednak nie niższą niż 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego przyjątego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Osoby, których dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie jest poprzedzone innym ubezpieczeniem mogą więc zadeklarować składki w kwocie nie niższej niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia i nie wyższej niż 250% przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego wyliczane im są od kwoty zadeklarowanej, z jednym wyjątkiem, gdy ryzyko ubezpieczenia chorobowego ziści się już w pierwszym miesiącu ubezpieczenia: zadeklarowana kwota nie pokrywa się wówczas z kwotą miesięcznego przychodu, nie może więc stanowić o wysokości świadczeń przysługujących z tak krótkiego okresu ubezpieczenia. W świetle przedstawionej regulacji, ustalenie podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego, do którego prawo powstało w pierwszym miesiącu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od zadeklarowanej kwoty ubezpieczenia jest wykluczone, choćby kwota ta mieściła się w granicach przewidzianych w art.18 ust. 7 i w art.20 ust. 3 ustawy. Między zgłoszeniem do ubezpieczenia a nabyciem prawa do świadczeń z ubezpieczenia w wysokości kwoty wynikającej z kwoty zadeklarowanej i opłaconej składki musi być wniesiony odpowiedni wkład finansowy. Występowanie relacji między kwotą opłaconej składki a ryzykiem ubezpieczeniowym oraz wysokością świadczeń wypłacanych w razie zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego zostało uznane za jedną z fundamentalnych zasad systemu ubezpieczeniowego. Ubezpieczenia społeczne opierają się na zasadzie wzajemności, która polega na tym, że nabycie prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego i jego wysokość są uzależnione od wkładu finansowego w postaci składek. Przyjęcie jako podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego podstawy wymiaru składki w kwocie zadeklarowanej za pełny miesiąc, w miejsce wskazanej przez ustawodawcę najniższej podstawy wymiaru składki, oznaczałoby, że wnioskodawczynie uzyskiwałyby świadczenie z funduszy zebranych przez innych ubezpieczonych. Wnioskodawczynie po krótkim okresie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego – od 01 czerwca 2013r. – uzyskałyby począwszy od 22 czerwca 2013r. do 20 czerwca 2014r. i po opłaceniu niewielkich składek, prawo do świadczeń pieniężnych ustalonych od kwoty, która nie pokrywa jej miesięcznego przychodu.

Zdaniem Sądu prawidłowo strona pozwana przyjęła, że podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego, do którego wnioskodawczynie nabyły prawo od 22 czerwca 2013r., z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i po przystąpieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, stanowi kwota określona zgodnie z art.49 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jako najniższa podstawa wymiaru składek na to ubezpieczenie po odliczeniach, o których mowa w art.3 pkt 4 tej ustawy, bez względu na

wysokość kwoty zadeklarowanej tj. kwota brutto 1922,37 złotych. Kwota ta stanowi najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za miesiąc czerwiec 2013r. tj. 2227, 80 złotych po odliczeniu 13,71 %.

Z tych względów odwołanie wnioskodawczynie podlega oddaleniu o czy orzeciono w pkt. I.

O kosztach w pkt.II orzeciono na podstawie art. 102 kpc.

Zważywszy na powyższe okoliczności, na podstawie cytowanych przepisów i art.477¹⁴ § 1 kpc, należało orzec, jak w sentencji.